

**UCHWAŁA NR LXVIII/1520/2024
RADY MIEJSKIEJ W BIELSKU-BIAŁEJ**

z dnia 22 lutego 2024 r.

w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Bielska-Białej” Panu dr Jerzemu Polakowi

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), w związku z § 1 ust. 1 i 2 uchwały Nr XXIII/600/2020 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 20 października 2020 r. w sprawie ustanowienia tytułu „Zasłużony dla Miasta Bielska-Białej” (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2020 r., poz. 7378)

**Rada Miejska
p o s t a n a w i a:**

§ 1. Nadać tytuł „Zasłużony dla Miasta Bielska-Białej” Panu dr Jerzemu Polakowi – wybitnemu historykowi, badaczowi dziejów Bielska-Białej, pisarzowi i autorowi wielu publikacji naukowych, w uznaniu za zasługi dla lokalnej społeczności. Uzasadnienie stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wpisać Pana dr Jerzego Polaka do Księgi Zasłużonych dla Miasta Bielska-Białej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Dorota Piegzik-Izydorzyc

Załącznik do uchwały Nr LXVIII/1520/2024
Rady Miejskiej w Bielsku-Białej
z dnia 22 lutego 2024 r.

Uzasadnienie

Jerzy Polak urodził się w 1954 roku w Cieszynie, jednak większość swojego życia spędził w Bielsku-Białej, gdzie ukończył II LO im. Adama Asnyka. Następnie studiował historię na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Tytuł doktora nauk humanistycznych obronił pod koniec lat 80. XX wieku na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Od 1978 roku przez 12 lat pracował w Muzeum Zamkowym w Pszczynie jako adiunkt i kustosz - kierownik Działu Historii i Kultury Regionu, a w grudniu 1990 roku objął stanowisko dyrektora ówczesnego Muzeum Okręgowego w Bielsku-Białej. Już kilka miesięcy później zapoczątkował w trudnej sytuacji finansowej szeroko zakrojone prace remontowe Zamku Książąt Sułkowskich. Za jego kadencji udostępniono dla zwiedzających zrekonstruowany Dom Tkacza oraz Muzeum Techniki i Włókiennictwa, a także przeprowadzono generalny remont Fałatówki w Bystrej.

Działal w Radzie Programowej Biblioteki Bielska-Białej i w Komisji ds. Nazewnictwa Ulic i Placów oraz Nazw Obiektów Fizjograficznych przy Prezydencie Bielska-Białej. Był członkiem stowarzyszenia „Lipnik”, a w 1993 roku założył wraz z innymi pasjonatami nieistniejące już dzisiaj Bielsko-Bialskie Towarzystwo Tramwajowe. Jako jego prezes w 1998 roku napisał „Historię Bielskiego Tramwaju”. W 2011 roku współtworzył Bielsko-Bialskie Towarzystwo Historyczne, gdzie pełnił funkcję honorowego prezesa.

Wybitny historyk, badacz dziejów Bielska-Białej i pisarz. Spędził wiele godzin w archiwach, poszukując informacji rzucających nowe światło na zagadnienia z przeszłości, przypominając zapomniane wątki lokalnej historii. Naukowiec o otwartym umyśle, pod wpływem pozyskanych informacji potrafił rewidować swoje dotychczasowe poglądy.

Autor wielu publikacji naukowych poświęconych historii obu miast i dzielnic, do najważniejszych zalicza się m.in.: „Dom Polski w Bielsku 1902-1952”, „Z badań nad dziejami Bielska-Białej od XIII do XX wieku”, „Zarys dziejów Lipnika” czy „Dzieje Mikuszowic Krakowskich”.

Niezwykle ważną, przełomową publikacją był napisany przez niego przewodnik „Bielsko-Biała i okolice”, wydany przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Bielsko-Bialskiej w 1988 roku. Po latach przemilczeń i cenzury wspomniane zostały w nim po raz pierwszy także dokonania niemieckojęzycznych współmieszkańców naszego miasta. Kolejną niezwykle ważną pozycją był wydany wspólnie z Mieczysławem Tomiczkiem album „Bielsko-Biała w starej fotografii” (1991).

Zainteresowany polskim życiem narodowym, w tym działalnością ks. Stanisława Stojalowskiego, napisał „Dzieje Domu Polskiego w Bielsku” – pierwszą książkę opublikowaną w serii Biblioteki Bielska-Białej (1993). Był autorem zarysu dziejów Straconki, Lipnika i Mikuszowic Krakowskich, a także autorem szeregu publikacji poświęconych dziejom lokalnych straży pożarnych. Ostatnią z nich przygotował dla OSP w Lipniku, świętującej w 2020 roku swój 125 jubileusz istnienia.

Współautor wydanej w 2010 roku monografii miasta - opracował jej drugi tom poświęcony dziejom Białej.

Dr Jerzy Polak szeroko udzielał się na polu społecznym. Odgrywał kluczową rolę w Komisji Historycznej Parafii Opatrzności Bożej, powołanej w 1988 roku w związku z przygotowaniem do obchodów 200-lecia konsekracji bialskiego kościoła. Cztery wydane wówczas publikacje jego autorstwa pozostają do dziś najważniejszym opracowaniem przedstawiającym dzieje tej świątyni.

Jego dorobek naukowy obejmuje ponad 100 prac, książek i artykułów, na których wychowywały się kolejne pokolenia. Nieoceniony autorytet, skarbnica wiedzy. Człowiek niezwykle, pasjonat historii, niestrudzony badacz dziejów naszego miasta i jego okolic, a także znawca historii Ziemi Pszczyńskiej oraz Śląska Cieszyńskiego.

Dr Jerzy Polak zmarł 23 września 2023 roku w Bielsku-Białej.

Z wnioskiem o nadanie tytułu "Zasłużony dla Miasta Bielska-Białej" Panu dr Jerzemu Polakowi wystąpił Prezydent Miasta Bielska-Białej - Pan Jarosław Klimaszewski, przychylając się do inicjatywy radnego Janusza Okrzesika, w opinii których Pan dr Jerzy Polak w pełni zasłużył na ten zaszczytny tytuł.